

ARNOŠT OLIVA

Příprava na sv. biřmování

NAKLADATELSTVÍ

KROPÁČ & KUCHARSKÝ V PRAZE

PŘÍPRAVA NA SV. BIŘMOVÁNÍ

A R N O Š T O L I V A

**Příprava
na svaté biřmování**

DRUHÉ VYDÁNÍ

Nakladatelství

KROPÁČ & KUCHARSKÝ, PRAHA

Nihil obstat:

Mons. Dr. Antonius Stříž,
censor.

Imprimatur:

Prael Dr. Theophilus Opatrný,
Vicarius generalis.

Nr. 5920.

Otisk z Katechetského věstníku.

PŘÍPRAVA NA SV. BIŘMOVÁNÍ

Kolik svátostí ustanovil Pán Ježíš? Co je svátost? Kolik částí je třeba ke každé svátosti? Proč ustanovil Pán Ježíš svátosti? Které svátosti jste již přijali?

Na každou svátost musíme se *náležitě připravit*. Biřmování je svátost, musíme se tedy i na svaté biřmování *náležitě připravit*; svědomitě sledovati poučování o této svátosti a poctivě vše konati, co bude řečeno. Poprosme společně Ducha Svatého, aby nám byl nápomocen.

Apoštolové byli prostí rybáři. Sám Spasitel po tři léta je poučoval o Bohu a božských věcech, zvláště o království, které chtěl založiti, o Církvi. Dal jim veliké dary: mohli na př. nemocné uzdravovati jediným slovem. Spasitel byl jim vzor svatého života a všech ctností, které měli napodobiti. Měli býti trpěliví, tiší, pokorní, chudí duchem, milovati bližního atd.

Dal jim i Nejsvětější Svátost, své živé tělo a svou živou krev, aby stále byl s nimi a oni se mohli stále s ním nejtěsněji spojovati. Před svým nanebevstoupením dal jim ještě své požehnání.

Snad si myslíte, že tím byli zcela vyzbrojeni pro své poslání: hlásati učení Ježíše Krista či evangelium. Kdyby se jednalo jen o jejich duše, kdyby neměli tolik nepřátel, snad by byli dosti silni. Měli býti apoštoly, měli učení Kristovo hlásati všem národům, měli židovskému lidu a jeho kněžím a fariseům ukazovati a dokazovati, že náboženství židovské již není pravým náboženstvím, že mohou lidé jen tehdy přijíti do nebe, uvěřili v Ježíše ukřižovaného. Ježíš vševědoucí věděl, že za toto učení budou hrozně pronásledováni, věděl také, že nutně potřebují zvláštní pomoci s nebe. Proto před svým nanebevstoupením jim řekl: *»Vy však zůstaňte ve městě, dokavad nebudete opatřeni mocí s výsosti«* (Lk. 24, 49). Kdo je tou mocí s výsosti? Duch Svatý, třetí božská osoba, pravý Bůh!

Tento Duch Svatý sestoupil i na Pána Ježíše při křtu v Jordáně. Nesmíte si mysliti, že Ježíš před tím Duchu Svatého neměl. Ježíš měl již tehdy Duchu Svatého, když jako dvanáctiletý chlapec učil v chrámě, měl Duchu Svatého už v jesličkách jako nemluvně. Lidé nevěděli, že Ježíš má Duchu Svatého, že je svatý a plný moudrosti, sestoupil tedy na něho Duch Svatý viditelně v podobě holubice. — Tohoto Duchu Svatého Pán Ježíš slíbil i apoštolům,

věděl totiž, že ho budou velice potřebovati, že by se bez jeho pomoci mohli v kázáních zmýlití a něčemu učiti falešně, že by mohli i od víry odpadnouti.

Apoštolové po nanebevstoupení Páně vrátili se do Jerusalema, trvali společně na modlitbách a očekávali zaslíbeného Ducha Svatého. *»Desátého dne povstal náhle s nebe hukot, jako když táhne vítr silný, a naplnil dům, kde seděli; i ukázaly se jim jazyky jako ohnivé rozdělující se tak, že posadil se na každém jeden.«* Sk. ap. 2, 2 a n.

V té chvíli se apoštolové úplně změnili. Bázeň před Židy zmizela, byli odvážní, plni nadšení, se zápalem chtěli bojovati pro Ježíše slovem, kázáním. Vyšli bez bázně z večeradla, kde se skrývali z bázně před Židy, a kázali zástupu před domem shromážděnému. Petr neohroženě vyčítal Židům bezpráví, kterého se dopustili ukřižováním nevinného Krista. Napomínal je, aby litovali toho bezpráví a aspoň teď v něho uvěřili, když vstal z mrtvých a dnes jim seslal Ducha Svatého, jak sami mohou viděti. Tři tisíce Židů uvěřilo a dali se hned pokřtíti. Tato odvaha, toto nadšení zůstaly apoštolům po celý život. Ani jediný z nich nezapřel víry, ač byli strašně pronásledováni a nevýslovně týráni a mučeni. Tuto *nepřemožitelnou sílu* jim dal Duch Svatý.

Duch Svatý je i osvítit, že učení Ježíšovo náležitě chápali a mohli tedy i lidi dobře vyučovati. Byli naplněni takovou horlivostí pro čest a slávu Boží, že chtěli všechny lidi získati pro Krista a každý hřích měli v největší nenávisti. Duch Svatý je také posvětil, byli svati. Když chodili s Pánem Ježíšem měli mnohé chyby a nedostatky, pro něž je musel často kárati, byli na př. ctižádostiví, hněviví, nevěřící. To všecko přestalo, Duch Svatý je učinil pokornými, tichými, nebyla na nich pozorována lidská slabost, pohrdali všemi pozemskými věcmi, snažili se jen o nebeské věci.

Kdo byli apoštolové? Koho jim Ježíš slíbil před svým nanebevstoupením? Kdy jim poslal Ducha Svatého? Co způsobil Duch Svatý v apoštolech?

Něco podobného, co Duch Svatý způsobil v apoštolech, má způsobiti i ve vás. Na křtu svatém stali jste se dítkami Božími; několik let se učíte svatému náboženství; přijímáte Tělo Páně; často dostáváte svaté požehnání Ježíšovo. A přece vám ještě něco chybí. I vy potřebujete býti »opatření mocí s výsosti«. Je pravda, že nemáte tak těžkého úkolu, jaký měli apoštolové, nemusíte jíti do světa hlásati evangelium, musíte si však zachovati víru, musíte ji ve-

řejně vyznávají, byť se vám zlí lidé i posmívali. Musíte stále podle víry žítí, býti čistí, pokorní, dobrosrdeční, milosrdní. Kdo se o to snaží, jest na dobré cestě k svatosti, stává se podobnějším Bohu; to není vždycky snadné.

Máte býti i apoštoly, t. j. jiné získávají pro Krista, hlavně tím, že budete zbožně a bohumile žítí. Až dospějete, musíte mnohdy jiné upozorniti, budou-li hřešiti, což máte již teď činiti u mladších sourozenců, spolužáků a spolužákyň, jako činil Josef, když bratři jeho chybovali. K tomu potřebujete pomoc Ducha Svatého. Tu nestačí jen Ducha Svatého o pomoc prositi, nýbrž *musíme Ducha Svatého míti*, což se stává ve svatém biřmování.

Které dary již vám Bůh dal? (Synovství dítek Božích, pravou víru, svátost oltářní, Boží požehnání.) Jaké úkoly vás čekají v pozdější době? (Zachovati si víru, podle víry žítí, apoštolát v malém.) Čeho k tomu potřebujete?

Kdo jest Duch Svatý? Třetí božská osoba, pravý Bůh jako Otec a Syn. Duch Svatý od Otce i Syna zároveň vychází, ale není od nich stvořen, jest jako oni od věčnosti; jest věčný, má s nimi stejné vlastnosti. Vychází od nich asi tak, jako paprsky ze slunce. Jak tu bylo slunce, byly

tu i paprsky. Jak byl Otec a Syn, byl i Duch Svatý. Otec a Syn jsou od věčnosti, jest tedy i Duch Svatý od věčnosti. Vše, co se na světě děje, dokonává Duch Svatý; on je prstem na ruce Boží. Jako užíváme prstů k psaní, kreslení atd., tak užívají Otec a Syn Ducha Svatého k vykonávání svých plánů. Duch Svatý na počátku uspořádal zemi, Duch Svatý vytvořil tělo a duši člověka Ježíše, všude Vykupitele provázel, vedl na poušť atd. Duch Svatý proměňuje člověka: dítě činí křesťanem, posvěcuje nás. Tělo bez duše je prach a popel, duše bez Ducha Svatého ubohá. Duch Svatý vše dokončuje, dokonalým činí.

Duch Svatý je vzácný host jako Pán Ježíš. Chce-li k nám přijíti, musíme se náležitě připravit. I apoštolové se připravovali, ve čtyřiceti dnech styků s Pánem Ježíšem po jeho zmrtvýchvstání učinili v ctnostech a svatosti veliké pokroky. Připravovali se modlitbou deset dní v odloučenosti od světa.

Co máte činiti v několika týdnech před svatým biřmováním? Duchu Svatému ve svém srdci připravit důstojný příbytek! Co činí příbytek důstojný a tím i příjemný? Tři věci! Příbytek musí býti čistý, okrášlený, teplý.

Příbytek musí býti čistý. Dáme-li do špinavé světnice nejlepší nábytek, nelíbí se nám tu. Každý řekne: Škoda sem toho nábytku. Dáme-li do špinavé nádoby nejlepší víno, zkazí se. Nečisté světnici se podobá nečisté srdce, poskvrněné hříchy. V takovém srdci se nemůže Duchu Svatému líbiti. Čím srdce čistší, tím Duchu Svatému milejší, tím i bohatší jeho dary. Čisté srdce, jest srdce bez hříchu. Proto před svatým biřmováním se *náležitě vyzpovídáme*, hříchů srdečně litujeme, umíníme si varovati se všech těžkých hříchů, hlavně lži a nečistoty, že tyto hříchy jsou Duchu Svatému zvlášť odporné.

Příbytek má býti okrášlený, vyzdobený: záclonami, obrazy, květinami. Srdce musí býti vyzdobeno ctnostmi, má-li se v něm Duchu Svatému líbiti, budete tedy pokorní, tiší, ochotně poslušní; musíte přemoci pýchu, hněv, neposlušnost.

Příbytek musí býti i teplý, hlavně v zimě. I naše srdce musí býti teplé. Co to znamená? Musí v něm býti láska k Bohu: není-li v něm této lásky, jest studené, chybí mu to nejhlavnější. Pamatujte na nebeského Otce a jeho dobrodiní! Pamatujte na Ježíše ve svatostánku! Pamatujte na Ducha Svatého, kolik milostí už vám dal a nové dáti chce! Budete-li na vše to pamatovati, poroste v srdci láska k Bohu,

srdce bude teplý a příjemný příbytek Du-
cha Svatého.

Koho slíbil Ježíš apoštolům před svým nanebevstoupením? Kdy seslal Ducha Svatého? Co způsobil Duch Svatý v apoštolech? Které dary již vám Duch Svatý dal? Proč ty dary pro celý život nestačí? Kdo jest Duch Svatý? Jaké musí být srdce před svatým biřmováním?

V době, kdy v Brasílii žili ještě skoro sami pohané, přišli jednoho dne dva slepí pohané k misionářské stanici na pobřeží, kde již žili někteří křesťané. Ušli pěšky dvě stě hodin s přáním být pokřtěni. Doma slyšeli, že přišli cizí lidé, kteří z lidí činí dítky Boží. Pocítili v srdci touhu po tomto štěstí, vydali se na cestu bez průvodčích jako kdysi svatí tři králové. Musili jít hlubokými lesy a často narazili na divoká zvířata, která jim neubližila. »Nechte nás na pokoji, jdeme do chrámu Božího, abychom se stali dítkami Božími!« Tak říkali šelmám, když se k nim přibližovaly. Na otázku, jak to mohli vědět, když jsou slepí, odpovídali: »Poznávali jsme je podle zápachu.« Misionáři laskavě přijali oba pohany, jež božské milosrdenství k nim přivedlo a cestou chránilo, vyučili je ve svaté víře a pokřtili.

Tito pohané museli namáhavě hledati

posvěcující milost, vy jste ji dostali bez nejmenší námahy na křtu svatém. Jak si máte milosti vážit! Jí se stáváte dítkami Božími, příbuznými Spasitele, údy jeho svatého těla. Jak to? Na stromě nebo vinném kmeni jsou různé větve, které přijímají ze stromu mízu a proto přinášejí dobré ovoce. Bez stromu neměly by mízy a síly, uschly by. Ježíš jednou řekl svým učedníkům: *»Já jsem vinný kmen, vy jste ratolesti; kdo zůstává ve mně a já v něm, ten přináší ovoce mnoho, neboť beze mne nemůžete činiti nic.«* Co mínil Pán Ježíš těmi slovy? Ratolesti jsou duše pokřtěných; míza vycházející z vinného kmene, t. j. z Ježíše Krista do našich duší, jest milost Boží. Jak drahocenná je duše, která je ve spojení s Ježíšem, a jak ubohá ta, která o něm nic neví, není s ním ve spojení!

Duše na svatém křtu nedostává všecku krásu, kterou jí Bůh může dáti, květina se také neukazuje hned v celé své kráse. Milost Boží, krása naší duše, může se zvětšovati nebo umenšovati: zvětšuje se zbožným, svatým životem nebo přijetím svátostí a dobrými skutky. Posvěcující milost se rozmnožuje i svátostí biřmování. Duše dostává více krásy a milosti. Podle sv. Tomáše Akvinského duše biřmovaných požívá v nebi i větší blaženosti než ta, která

byla jen pokřtěna. Drahokam na čtyřech stranách broušený, přijímá více světla a jasněji září. *První dar, účinek svatého biřmování, jest větší krása duše, rozmnožení posvěcující milosti.*

Co jest milost Boží? Co je posvěcující milost? Čím se rozmnožuje milost posvěcující? Kdy jsme dostali po prvé posvěcující milost? Co působí svaté biřmování?

Biřmování rozmnožuje krásu naší duše, ale přináší ještě jiný užitek. Mízou, která ze stromu přichází do větví, stávají se tyto nejen plnější a zelenější, nýbrž i odporuschopnější proti mnohým škůdcům. Podobně duše dostává ve svátosti biřmování silnou oporu, *odolnost proti svým nepřátelům.* Můžeme říci, že dostává zcela novou výzbroj k boji proti svým nepřátelům jako voják, jde-li do boje, dostává nové, ostré zbraně. Dosud jste byli vojíni Krista doma, v kasárnách: tu není nebezpečno, vojín se tu učí poslušnosti, pořádku, cvičí se pro případ potřeby. Katolík v dětství a mládí má dávatí pozor na svou uniformu, t. j. posvěcující milost, cvičí se ve službě Boží modlitbou, atd. Cvičí se pro čas potřeby. Nepřátelé čekají; jejich útok bude tím prudší, čím budete větší. A tu dvě věci požaduje Bůh od vás: 1. *víru svou sta-*

tečně vyznávati, 2. nepřátele víry statečně přemáhati. V obou případech pomáhá Duch Svatý.

Dvojí nepřítel ohrožuje naši spásu: vnitřní a zevnější.

a) *Zevnější nepřítel je svět, zlý svět, který nechce slyšeti o Kristu, nebéře jeho slov vážně. Jsou to lidé, kteří víru z části nebo zcela ztratili, kteří se nestarají o Boha a nebe, kteří nerozumně mluví, že modlení nemá ceny, zpověď k ničemu není, k sv. přijímání chodí jen pokrytci. Jiní jdou ještě dále, když říkají, že jen hlupák se zpovídá, kněz nemůže rozhřešovati, když sám je hříšník, Kristus je pouhý člověk, Církev nemá práva nám poroučeti, víry vůbec nepotřebujeme, atd. Mnozí již podobnými řečmi ztratili víru nebo se stali ve víře lhostejní, jiní ztratili víru čtením novin a knih, které podobně k nim mluvily. Jak tu třeba »moci s výsosti«! — Jiní se vám budou pro víru posmívati, budou vás přehlížeti. A může býti ještě hůře (sv. mučedníci).*

b) *Ozvou se i nepřátelé vnitřní, tělesné žádosti. Byli jste na ně upozorněni před sv. přijímáním. Jsou to zbytky dědičného hříchu. Zlo se nám zdá příjemné, máme k němu náklonnost, na př. k pýše, závisti, nečistotě, hněvu. Náklonnost ještě hřích není, ale stává se jím, podlehneme-li. Tuto*

náklonnost i světci pociťovali. Sv. František Sáleský byl prudký, ale přemáhal tuto nectnost, a pak byl tak tichý, že se zdálo, že má tuto ctnost od narození. Různá pokušení nejlépe přemáháme modlitbou. — Nepřítel jest i ďábel, který obchází jako lev řvoucí a hledá, koho by pohltil; jest jako had, který nás chce uštknouti. Ěvu obelstil v podobě hada a svedl. K nám přichází hlavně nepozorovaně, abychom ho hned nepoznali. Má hodně prostředků, kterými může duši škoditi. Probouzí špatné myšlenky, žádosti, atd. Člověk, který má tolik nepřátel vnitřních i zevnějších, snadno by jim podlehl, proto Bůh nám dal pomocníka, anděla strážce, a sám přichází ku pomoci svou milostí a dává ve svátosti bířmování sílu k statečnému vyznávání víry a k boji proti nepřátelům spásy. Duch Svatý posiloval mučedníky, kteří před pohanskými soudci bez bázně vyznávali, že jsou křesťané; posiloval je, že vydrželi nejhroznější muky; posiloval i miliony světců, že z lásky ke Kristu snášeli posměch, pronásledování a bezpráví všeho druhu. I vám dá sílu proti nepřátelům duše, abyste přemáhali ďábla i jeho pomocníky.

Nikdo si nesmí mysleti, že po sv. bířmování nebudou pokušení, že už nebudete moci hřešiti, nesmíte se domnívati, že vše půjde snadno. Musíte stále mysleti na Du-

cha Svatého, o pomoc ho prositi, v jeho ochranu se utíkat, neboť zvláštní pomoc uděluje jen těm, kteří o ni prosí a když jí potřebují, tedy v hodině nebezpečí a pokušení.

Svaté biřmování vtiskuje duši *nezrušitelné znamení*, které je vtisknuto do duše jako pečeť. Toto znamení v duši stále zůstává, když duše ztrácí posvěcující milost; ono zůstává v duši i na věčnosti, v nebi i v pekle. V duších Svatých září jako hvězda, v duších zatracenců je jako vypálené znamení hanby.

Chlapec seděl ve světnici a pracoval domácí úkol. Ptáček přiletěl na okno, zval ho ven; paprsek sluneční zaklepal na okno, hlásil, jak je venku krásně; i stromy ze zahrady volaly, aby vyšel užítí krásného dne. Chlapec nedal se lákati, vytrval, dokončil úkol. Vábiči budou vás lákati a sváděti jako ten ptáček lákal chlapce. Znáte ony vábiče: budou hřmotiti nebo laskavě volati, pěkně zpívati, že byste snadno podlehli, kdyby vás nezadržela moc s výsosti. Proto již nyní se musíte *cvičiti ve vytrvalosti*, ne tedy teprve tehdy, až nebezpečí budou příliš veliká. Vojáci se cvičí v čas míru.

V čem se budete již nyní cvičiti? Přemáhati nepřátele všeho druhu, hlavně hněv, závist, nečistotu, lež, pýchu, atd. Myslete

vážně *na své hlavní chyby*, které nutno rozhodně potíratí. Denně budete zpytovati svědomí, denně činiti pevné předsevzetí a důsledně je plniti. Denně prositi Ducha Svatého o pomoc a přispění.

Čeho Bůh od nás požaduje? Kolikeryý je nepřítel spásy? Kdo je nepřítel zevnější? Kdo je nepřítel vnitřní? A kdo ještě je nepřítel? Kdo dává sílu a pomoc proti nepřátelům? Atd.

Židé měli na celé zemi *jediný chrám* v Jerusalemě. Vnitřek chrámu byl rozdělen ve dvě části: byla to svatyně a velesvatyně. Ve velesvatyni byla archa úmluvy; velesvatyně byla od svatyně oddělena oponou. Ve svatyni byl zlatý oltář, na němž se stále pálilo kadidlo; zlatý stůl se dvanácti chleby, které každý týden vyměňovali; zlatý svícen se sedmi rameny. Na konci každého ramene byla lampa. Lampy hořely ve dne v noci. Jeden kněz měl povinnost plniti je olejem.

Co znamenal sedmiramenný svícen? *Sedm darů*, které Duch Svatý měl později přinéstí Církví a věřícím. I Spasitel přijal sedmero darů od Ducha Svatého a to mnohem bohatěji než kdokoli jiný. To o něm předpověděl již prorok Isajáš, od něhož také víme, že jsou to dary *moudrosti, rozumu, rady, síly, umění, pobožnosti a báz-*

ně Boží. Těchto sedm darů máte dostati i vy, lépe řečeno: dostali jste je již při svatém křtu, neboť každý člověk dostávající posvěcující milost, stává se dítkem Božím a dostává tyto dary. Jako posvěcující milost může se rozmnožovati a zmenšovati, tak se i tyto dary zvětšují a zmenšují. Při svatém biřmování se milost Boží rozmnožuje, *zvětšují se tedy i tyto dary.*

Sedm darů je *sedmerá síla*, kterou Duch Svatý vkládá do duše. Duše každého člověka, tedy i pohana, dostává hned při stvoření velmi cenné síly, na př. rozum a vůli. Tyto síly patří k přirozenosti lidské duše, bez nich duše by nebyla lidskou duší. Protože duše má tyto síly, může mysliti, tvořiti různé věci a chtíti dobro nebo zlo. Zvíře není schopno něčeho podobného, chybějí mu tyto dary či síly. I tělo má různé dary či síly, na př. oči k vidění, uši k slyšení: bez očí byli bychom slepí, bez uší hluchí. Tyto dary či síly prospívají nám jen pro život pozemský, nejsou tedy dary nebeskými či nadpřirozenými: rozumem můžeme vymýšleti pozemské věci, očima pozorovati pozemské věci. Chceme-li rozuměti nadzemským, božským věcem a snažiti se o ně, potřebuje duše docela jných darů, které jí musí dáti Bůh, t. j. Duch Svatý; takových darů počítáme sedm.

Viděli jste *plachetní loď*? Tato loď ne-

může bez plachet dále ani při prudkém větru, který se nemá o co opřítí. Podobně Duch Svatý nemůže k nám mluvit, nedá-li nám dříve svých darů; teprve tehdy, když máme tyto dary, správně mu rozumíme, mluví-li k nám. Tyto dary jsou jako sluchátka, jimiž zachycujeme hlas Ducha Svatého. — Těchto darů nedostává každý člověk v stejné míře; podle potřeby dostává jeden víc toho, jiný zase víc onoho daru. Prostý dělník nepotřebuje všech sedm darů v takové míře jako na př. biskup a kněz. Duch Svatý mnohdy dává prostému člověku i dítěti jeden nebo druhý dar bohatěji než třeba mnohému knězi, na př. dar zbožnosti.

Co naznačoval sedmiramenný svícen v jerusalemském chrámě? Kolik je darů Ducha Svatého? Co jsou tyto dary? (Síly duše.) Které síly má duše ještě? K čemu slouží tyto síly? (K pozemskému životu.) K čemu slouží dary Ducha Svatého? (K nadpřirozenému životu.) Dostává každý tyto dary v stejné míře?

V roce 1549 přišel sv. František Xaverský do Japonska hlásat víru Kristovu. Přicházeli i jiní misionáři a přibývali vyzna-vači křesťanské víry. Bůh po několika letech dopustil hrozné pronásledování. Tu se ukázalo, že křesťané nebyli nadarmo biř-

mováni. Pohanští pronásledovatelé viděli, že i křesťanské děti mají podivuhodnou moudrost, zvláštní sílu, velikou zbožnost a bázeň Boží. — Jedna matka, která měla tři děti, připravovala si krásný šat. *Šestiletá dceruška* se tázala: »Maminko, pro koho připravujete ten šat?« »Pro sebe, až mě budou křižovati.« Křesťané slyšeli a pevně i věřili, že den, v němž zemrou pro víru, je nejkrásnější svátek v životě. Je tomu tak skutečně; v okamžiku, kdy přestává pro křesťana bída a starost, kdy pro svou víru umírá, nastává radostný okamžik věčné blaženosti. Děvčátko dobře chápalo slova matčina, prosilo tedy, aby i jemu matka tak krásný šat připravila. Matka sdělila, že už připravila dvoje krásné šaty: jedny pro ni, druhé pro bratříčka. Zaradovala se dcera, ale divila se, že matka nepřipravila šatu pro staršího bratra. Vyhledala ho a řekla: »Matka pro tebe krásného šatu nepřipravila. Prosím tě, až nás ukřižují neodpadni od víry.«

Který dar dostala tato dívka od Ducha Svatého? Myslím, že dar rozumu a moudrosti. Kdo má *dar moudrosti*, cení nade vše Boha a nebe, jest ochoten dáti vše pozemské, i život, aby nebe získal. Kdo má *dar rozumu*, nahlíží, jak krásná je naše svatá víra. Rozumí také snadno pravdám této víry. Pohané, kteří tohoto daru nemají, po-

važují křesťany za pošetilé, že věří v ukřižovaného Krista a sami se dávají křižovati.

Jistý chlapec v Japonsku dal se pokřtiti a dostal na památku svatý obrázek, který si pověsil doma ve světnici. Otec jej zavolal a tázal se: »Jsi křesťanem?« »Ano!« Otec zuřl a nařídil mu klaněti se pohanickým bůžkům. Neuposlechl a prohlásil, že se dá raději zabít, než by zapřel víru. Byl hrozně týrán, ale stále opakoval: »Jsem křesťan a jako křesťan chci umřít! Který dar měl tento chlapec v míře veliké? *Dar síly!* Tento dar činí nás silnými a pevnými proti všem hrozbám a mukám, proti slibům a lákáním, chce-li nás někdo oloupiti o víru a ctnost. Král Šalomoun dostal ve veliké míře *dar rady*. Stačí si připomenouti, jak rozsoudil dvě ženy, když přinesly jedno mrtvé a jedno živé dítě. Kdo v těžkých otázkách nalézá to pravé pro sebe nebo pro jiné, je-li dotazován, má dar rady. Tohoto daru potřebují hlavně vladaři, kněží, rodiče, představení, aby dětem a poddaným dobře radili. Kdo neví, co činiti, abychom vždy jednali bohumile, má prositi Ducha Svatého o radu a osvícení, obracet se o radu k rozumným a zkušeným lidem.

Král Šalomoun měl i *dar umění*. Lidé obdivovali jeho vědomosti i stavby. Jsou

lidé velmi rozumní, ale chybí jim ta pravá moudrost, kterou Duch Svatý dává jen těm, kteří o ni prosí a jsou pokorní.

Když sv. Jan Berchmans pozoroval blížití se smrti, dal si podati kříž a knížku s pravidly svého řádu, pak vzal růženec, který nosil kolem krku, ovinul jím kříž a knížku pravidel, přitiskl k srdci a řekl: »To jsou moje tři nejdražší předměty ve světě, s nimi rád umírám.« Miloval kříž, vědělť, že Spasitel na kříži ho vykoupil, nebe mu zasloužil a ukázal svou převelikou lásku; věděl, že Panna Maria je převeliká a přemocná přimluvkyň, proto ji uctíval svatým růžencem; věděl, že Bůh zvlášť miluje poslušnost, proto svědomitě plnil pravidla či předpisy svého řádu. *To vše patří k zbožnosti.* Zbožný jest, kdo rád plní přikázání Boží, rád myslí na Boha a jeho dobrodiní, rád navštěvuje služby Boží, koná různé pobožnosti, zpívá nábožné písně, miluje dům Boží, stará se o jeho okrasu. I za tento dar musíme prositi Duha Svatého.

Svatý Kazimír prohlásil: »Chci raději zemřítí než ztratiti svatou čistotu.« Podobně mluvil Josef egyptský. Susana se chtěla dáti raději kamenovati než by hřešila. Ti všichni měli *dar bázně Boží*. Dobrý se nemusí Boha obávati, Bůh na něj s láskou pohlíží a vede jej po všech cestách. Zlý

člověk, jenž Bohem pohrdá, má vážný důvod obávat se vševědoucího a nejvyššího spravedlivého Boha. I dobří se bojí, aby snad někdy Boha neurazili, neboť vědí, jak nestálý je člověk, jak hřích láká! Takovou bázeň Bůh má rád; kdo má takovou bázeň, jest opatrný, bdí a horlivě se modlí. I tuto bázeň dává Duch Svatý.

Dary Ducha Svatého jsou cennější všech pozemských darů; nevyrovnají se jim všechny poklady světa. Všichni jich mohou dosáhnouti, nemusejí za ně dáti ani haléře. Počátek moudrosti je bázeň Boží. V první řadě prosme o tento dar. Kdo prosí, bere. Již teď prosme hodně vroucně o dary Ducha Svatého.

Přísným požadavkem Božím je *láska k bližnímu*. I vy ji musíte ukazovati tím, že nebudete nikoho obtěžovati, zármutek mu činiti, že budete ochotně jiným pomáhati, nebudete jiných posuzovati, ubližovati jim, ubližujícím budete rádi odpouštěti, za všechny se modliti. To bude jistě dobrá příprava na svaté biřmování. Duch Svatý je Duch lásky. Bude se těšiti z dobrých předsevzetí a snah, a nenechá jich bez odměny. Dá vám své drahocenné dary!

Které jsou dary Ducha Svatého? Kdo má dar moudrosti? Kdo má dar rozumu? Atd.

V jerusalemském večeřadle o Letnicích, kdy Duch Svatý sestoupil na apoštoly, bylo shromážděno 120 lidí. Tento hlouček byl začátkem Církve. Spasitel za svého pozemského života často mluvil o *Církví*, kterou založí, s níž bude neviditelně až do konce světa. Výslovně řekl, že brány pekelné jí nepřemohou, t. j., že satan a jeho pomocníci Církve nikdy nezničí. Slovem »církev« mínil království, všechny lidi, kteří v něho uvěří a dají se pokřtiti. Toto království bylo na počátku maličké, ale rychle se šířilo. Dnes je Církev rozšířena po celém světě, království Kristovo je největší království a stále přibývá údů Církve.

Toto království musí míti rozumného a mocného *vladaře*. Kdo jím jest? Duch Svatý! Ježíš řekl apoštolům: »*A já budu prositi Otce a jiného Utěšitele dá vám . . . Ducha pravdy . . . vy ho znáte, neboť ve vás zůstává a ve vás bude.*« Duch Svatý se stará, aby Církev rostla; její nepřátelé nemohli a nemohou zabrániti jejímu vzrůstu. Duch Svatý působí, že někteří pohané přijímají misionáře a jejich učení. Od apoštolských dob Církev učí a věří, čemu apoštolové učili a věřili. To je možno jedině tím, že *Duch Svatý Církev učí*; Duch Svatý je neviditelný učitel Církve. Není jed-

noty ve víře, kde Duch Svatý nepůsobí. *Duch Svatý činí Církev svatou* tím, že jí dává svaté prostředky. Jsou to svátosti. V Nejsvětější Svátosti dává Církvi, t. j. nám, tělo a krev Ježíše Krista; ve svátosti pokání očisťuje duši od hříchů, kdykoli se zpovídáme úplně a upřímně a srdečně litujeme všech svých hříchů; ve svátosti posledního pomazání pomáhá umírajícím, činí jim smrt lehčí; svěcením kněžstva dává nám nové kněze. A jakých milostí nám dává ve Mši svaté! Bez Ducha Svatého dávno bychom již neměli svátostí. Kdo od Církve odpadá, jedná pošetile, zahazuje drahocennou perlu, podobá se nerozumnému dítěti. Církev je svatá i proto, že má a *uctívá svaté*. Jest jich nepřehledný zastup ze všech kmenů, národů i stavů a pokolení. Jak svatí a bohumilí museli bychom býti, kdybychom všichni používali všech těch prostředků, které Duch Svatý Církvi dal a dává! K Církvi patříte i vy. Církev můžeme přirovnati k velikému a nádhernému domu, v němž i vy bydlíte, jehož všecky poklady jsou i vaše poklady. Můžeme ji přirovnati k veliké armádě; armáda musí míti nejvyššího vůdce, generály, důstojníky, vojáky. Nejvyšším velitelem v Církvi je římský papež, generálové jsou biskupové, důstojníci kněží, vojáci věřící.

Israelité při východu z Egypta měli nejvyššího vůdce, jemuž pomáhali někteří rozumní muži, ti byli jako důstojníci, ostatní muži a jinoši jako vojáci. Museli bojovat proti různým národům, když jim bránili projít svým územím. Zvláště obtížné bylo dobytí zaslíbené země. Podobně se vede i nám; máme si vybojovat nebe, ale staví se nám do cesty mnohý nepřítel, hlavně satan se svými pomocníky.

K národu israelskému patřily i děti, ale ty bojovat nemusely. Podobně tomu i u nás. I vy patříte k veliké katolické armádě, ale dosud jste nemusely bojovat. Teď máte být přijaty mezi bojující vojíny a k tomu budete zvláště vyzbrojeny a posíleny ve svatém biřmování. Biřmovanec se stává bojovníkem pod praporem Kristovým. Mnozí z vojínů katolíků jsou zbabělí, líní, zlí, mnozí jsou přeběhlíci a zrádci. Vy takovými nebudete! Vy jistě budete stateční katolíci! *Statečný musí být každý z nás.* Každého pokušitele k hříchu musíme přemoci nebo se mu vyhnouti; vyhneme-li se svůdci a pokušiteli, není to zbabělost, nýbrž statečnost a opatrnost. Statečnost osvědčíte i tím, když náležitě odbudete ty, kteří se posmívají svaté víře, snižují Svátého Otce, biskupy, kněze. Stateční hlavně jste tehdy, konáte-li svědomitě vše, co Církev přikazuje, k čemu vám radí, k čemu

pobádá (na příkl. časté svaté přijímání). Jakou radost působíte Duchu Svatému, když důstojně přijímáte Tělo Páně! Bojovník Kristův musí býti statečný a horlivý. Horlivost nejlépe ukážete konáním dobrých skutků všeho druhu. (Některé uvést.) Doporučuje se konati s dětmi novenu k Duchu Svatému.

Co je Církev? Jak působí Duch Svatý v Církvi? Kdo patří k Církvi? Kým se stává biřmovanec? Jaký má býti vojín Kristův? Atd.

Biřmování je *svátost* Kristem ustanovená. O ustanovení této svátosti není v evangeliu tak jasných zpráv jako o pokání a Nejsvětější Svátosti. A přece víme, že Kristus tuto svátost ustanovil. Písmo svaté vypravuje, že apoštolové biřmovali, čehož by nečinili, kdyby to nebylo Kristovo ustanovení. — Ve Skutcích apoštolských, knize napsané svatým Lukášem, čteme: *»Uslyševše pak apoštolové, kteří byli v Jerusalemě, že Samaří přijalo slovo Boží, poslali k nim Petra a Jana. Ti přišedše, modlili se za ně, aby přijali Ducha Svatého; neboť ještě nepřišel na nikoho z nich, nýbrž toliko pokřtěni byli ve jméno Pána Ježíše. I vzkládali na ně ruce a oni přijímali Ducha Svatého.«*

Z tohoto vypravování poznáváme, kdo může tuto svátost udělovati. Udělovali ji

apoštolové. Křest udělují kněží a v čas nutné potřeby i každý věřící. Svátost biřmování nemohou udělovati ani věřící, ani obyčejní kněží. V Samaří jistě byli kněží; kdyby ti mohli biřmovati, nemuseli tam jíti Petr a Jan.

Proč apoštolové nedali kněžím moc biřmovati? Teprve biřmováním se stáváme dokonalými či celými křesťany, jest tedy zcela v pořádku, dostává-li křesťan tento dar vyšším knězem, t. j. apoštolem. Biřmování dostáváme jen jednou v životě. Kdybychom je měli přijímati častěji v životě, bylo by naprosto nemožné, aby tuto svátost uděloval apoštol; jednou v životě to možné jest.

Kdo jsou nástupci apoštolů? Biskupové! Biskupové mají tutéž moc, kterou měli apoštolové, tedy jenom oni mohou udělovati svátost biřmování; kdyby tomu tak nebylo, nepřišli by mnozí věřící vůbec do styku se svým biskupem. Vidíme, jak v Církvi je vše dobře a rozumně zařízeno. Katolík má znáti svého duchovního správce, ale má aspoň jednou v životě předstoupiti před svého biskupa a z jeho ruky přijmouti veliký dar.

Dovídáme se také, jak *apoštolové biřmovali*. Modlili se za pokřtěné a vzkládali na ně ruce. Jako se apoštolové modlili devět dní za sebe, *modlili se nyní za pokřtě-*

né, pak na jejich *hlavy vzkládali ruce*. Tak činili i patriarchové, když udělovali synům požehnání před svou smrtí. Apoštolové chtěli naznačiti, že z nich na jiné proudí síla. Není tu zmínky, že apoštolové pokřtěné mazali svatým olejem, ale ze starých památek víme, že se tak dalo. U Židů bylo mazání svatým olejem při náboženských úkonech obvyklé. Svaté nádoby, králové a kněží byli mazáni svatým olejem. Tak se děje při svatém biřmování dosud.

Duchovenstvo očekává biskupa u dveří chrámových, vede k oltáři, kde se biskup oblékne v bohoslužebná roucha a přistupuje k oltáři, kde hoří *sedm světel*. Připomínají sedmiramenný svícen a sedm darů Ducha Svatého. Biskup svolává na biřmovance Ducha Svatého, přistupuje ke každému zvlášť, klade pravou ruku na jeho hlavu a dělá mu na čele kříž svatým křížem slovy: *Karle, znamenám tě znamením... Svaté křížmo je smíšenina oleje olivového a balsámu. Co to znamená? Něco podobného jako způsobu chleba a vína při svatém přijímání. Kristus nám dává své tělo pod způsobou chleba, aby naznačil, že jeho tělo má živiti naši duši jako chléb živí tělo. Duch Svatý chce ve svatém přijímání duši posílit, chce ji učiniti hebkou a poddajnou, aby nebyla tak těžkopádnou a*

pomalou, má-li se vyhnouti nebezpečí a začítí něco dobrého. To naznačuje olej, neboť tento činí údy a vše, co s ním přichází do styku, poddajnými. Olej živí plamen a tak i Duch Svatý chce živiti světlo naší duše, aby vnikala v tajemství Boží kolem nás. Balsám je bílá, průsvitná šťáva, která na vzduchu tvrdne. Vytéká z balsámníku, který roste v Arabii, šíří příjemnou vůni a chrání před hnilobou; balsámem se tedy naznačuje, že biřmovanec je bohatý ctnostmi, které před Bohem a šlechtnými lidmi vydávají krásnou vůni jako balsám, že biřmovanec má býti ušetřen hniloby hříchů. Kříž svatým křížmem na čele biřmovance znamená, že biřmovanec má kříž, t. j. víru v ukřižovaného Krista veřejně vyznávatí a za ni se nestyděti. Vojáci mají na stejnokroji zvláštní znamení, aby každý poznal, kterému státu přináležejí. Hanbou by bylo ono znamení zahoditi, aby jich nepřítel nepoznal. Mnohem větší hanba pro katolíka, zapírá-li svou víru, na př. nesmekne-li před křížem, nepoklekne-li před Nejsvětějším, atd. Dostaví-li se u vás podobné pokušení, pamatujte, že biskup, generál Ježíše Krista, poznamenal vaše čela svatým křížem! Jaká radost, můžeme-li na smrtelné posteli s klidem doznati, že jsme se za svou víru nikdy nestyděli! Kdo mě vyzná před lidmi

Kněz stírá bavlnkou svaté křížmo, ale znamení, které se vtiskuje do duše při pomazání svatým křížmem, jest *nezrušitelné*. Od svatého biřmování jste a zůstáváte vojíny Kristovými; zapřete-li svého Pána, musíte se hanbiti před svým strážným andělem a zástupy nebešťanů. I když kněz stírá svaté křížmo, *zůstává* síla či milost, kterou Duch Svatý uděluje. Tato milost stává se bezcennou a ztrácí se jen tehdy, když sami se jí zříkáme, o ni nedbáme.

Víru vyznávati není vždycky snadné. První křesťané byli pro víru žalářováni, mučeni, do vyhnanství posíláni, majetku zbavováni. Vám se snad budou zlé děti posmívati, vyhýbati se vám, pohrdati vámi. Na to upozorňuje *malý políček*, který biskup biřmovanci dává. Božský Spasitel byl vojákem udeřen do obličeje, svatý Pavel byl udeřen do úst, když vyznával svou víru. Nebudete se tedy diviti ani naříkati, povede-li se vám podobně.

Po skončeném biřmování jde biskup k oltáři a znovu se modlí za biřmovance, prosí, aby Duch Svatý v nich přebýval, učinil je dokonalým chrámem své vznešenosti, a uděluje jim své požehnání.

Kdo uděluje svaté biřmování? Atd.

V roce 451 vpadl hunský král Attila do Francie a chtěl se zmocnit i Paříže. Obyvatelstva zmocnil se veliký strach, chtěli utéci. Předstoupila mladá dívka a volala: »Zůstaňte! Bůh se smiluje a bude nás chránit.« Měla pravdu, Attila ušetřil Paříže. Brzo se dostavil nový nepřítel, hlad. Tato dívka vyjela po řece Seině, shánějíc obilí a jiné potraviny. Vrátila se s jedenácti loďmi potravin. Později pomáhala i jiným městům. I panovníci k ní přicházeli, aby jim poradila. Byla to sv. Genovefa, která je dosud v Paříži ve veliké úctě. Narodila se v malé vesnici u Paříže. Jednoho dne přišli do vesnice dva biskupové, lid se sbíhal, aby je viděl a dostal jejich požehnání. Byla mezi nimi i mladičká Genovefa. Jeden z biskupů ihned poznal, že je to dítě zvlášť zbožné a od Boha určené k něčemu velikému. Dal si zavolati její rodiče a řekl jim: »Blahořečím vám pro vaši dceru. Vychovávejte ji pro Boha, povolal ji k svatosti a požehnání pro mnohé.« Otázal se malé Genovefy, zda chce v čisté lásce obětovati svůj život Bohu. Vložil ruku na hlavu její, modlil se nad ní, aby neztratila milosti Boží, nýbrž denně ji rozmnožovala.

Biskup při sv. biřmování činí něco po-

dobného, ba mnohem víc, neboť nedává jen požehnání, nýbrž Ducha Svatého. Bůh mu k tomu dal moc. Jednou v životě smí každému katolíkovi udělit Ducha Svatého. Od té doby máte být *statečnější a vytrvalejší*. Jako se učíte čísti a psát, abyste četli a psali dokonaleji, tak se musíte i cvičiti v ctnostech, zvláště v modlitbě a poslušnosti. Musíte se přemáhati. Jen vytrvalostí činíme pokroky.

Jak apoštolové biřmovali? Co znamená vzkládání rukou? Co je svaté křížmo? Co znamená olej? Co znamená balsám? Atd.

Jest biřmování nutně potřebné k spasení? Není! Malým dětem stačí k spasení svatý křest. I dospělý může být spasen bez této svátosti, nemá-li příležitost přijmouti tuto svátost. Kdo má příležitost přijmouti tuto svátost, je *přísně zavázán* přijmouti tuto svátost; nepřijímá-li této svátosti z lehkomyšlnosti nebo z nevážnosti, pohrdá Duchem Svatým, což je těžký hřích. Takový člověk se připravuje o mnoho milosti, sám si ztěžuje boj o nebe. Podobá se vojínovi, který jde do boje bez zbraně v domnění, že i tak nepřítel přemůže.

Na svaté biřmování se musíme *náležitě připravit*: modliti se, Ducha Svatého

vroucně vzývati, přemáhati se, odříci si něco dovoleného, vyhýbati se hrubým hrám, pozor dávati na slova, navštěvovati denně aspoň na chvílku Krista ve svato-
stánku. Před přijetím této svátosti se *zpo-
vidáme a přijímáme Tělo Páně*. Kdo přijí-
má svátost biřmování v těžkém hříchu, do-
pouští se svatokrádeže. Máme se přičiniti
zbaviti se i všedních hříchů. (Nezapome-
nouti na pokyny o pravé lítosti.) Proč při-
stupujeme i k sv. přijímání? Protože Duch
Svatý vstupuje mnohem raději do srdce,
v němž je božský Spasitel. *»Miluje-li mě
kdo . . . Otec můj bude ho milovati, i při-
jdeme k němu a příbytek si u něho učiní-
me.«* Kdo jde rád k sv. přijímání, ukazu-
je, že opravdu miluje Pána Ježíše, přijde
tedy k němu rád Otec i Duch Svatý. Před
sv. přijímáním musíme vážně a slavnost-
ně slíbiti, že chceme svou víru věrně za-
chovávat.

Od nejstarších dob je zvyk bráti si
kmotry. V nejstarších dobách byli křesťan-
é hrozně pronásledováni, bylo tedy pro
pokřtěného i biřmovance veliké dobrodiní,
měl-li vyzkoušeného ochránce a napomí-
natele, který povzbuzoval k vytrvalosti.
Tehdy nemohli křesťané býti tak vyučová-
ni ve víře jako dnes: kostely byly mnoh-
de velice vzdálené, knih nebylo, bylo tedy
dobré i potřebné, aby biřmovance někdo

vyučoval, což činili kmotrové. Kmotr znamená tolik jako patron, pomocník, ochránce, Jako křestní světec je náš pomocník v nebi, má kmotr býti náš pomocník na zemi. V první řadě je to povinnost rodičů varovati vás zlého a nabádati k dobrému.

Jest dobře, činí-li tak i kmotr, jemuž tato povinnost nastává, zemrou-li rodiče, nebo nekonají-li svých povinností. *Kmotr může býti jen katolík*, a to katolík hodný, zbožný a horlivý; vlažný kmotr biřmovanci neprospívá. Na znamení, že se kmotr o své svěřence chce starati, klade pravou ruku na pravé rameno. Nemůže-li kmotr přijíti, může ho jiný zastoupiti.

Biskup uvádí vaše *biřmovací jméno*; má to býti jméno svatých; ti jsou rovněž vaši ochránci a pomocníci.

Kmotři dávají nějaké *dárky*, což není nutnost, nesmíte tedy býti nespokojeni, je-li dárek nepatrný nebo nedostanete-li vůbec dárku. Nejcennější dar je Duch Svatý.

Kdo necení Ducha Svatého nade všechny pozemské dary, není ho hoden. Dárek kmotrův je věc vedlejší. Prokazuje vám dobrodiní již tím, že za kmotra jde. Kdo jde k sv. biřmování jen proto, že dostane nebo aby dostal nějaký dárek, jedná hříšně. Kdyby se kmotr tázal, co byste nejraději, radil bych: pěkný růženec, obsahem

krásnou modlitební knihu. *) Písmo svaté, Životopisy svatých, pro dívky křížek na krk, Madonku atd. Dárků, i zcela nepatrných, máte si vážit, připomínají vám svatý okamžik a kmotra, za něhož se máte modlit; jest to váš duchovní příbuzný. Jako je mezi lidmi tělesné příbuzenství, na př. mezi rodiči, dětmi a sourozenci, tak jest i duchovní příbuzenství, které nepřestává a je zapsáno v knihách farních i nebeských. Odpoledne jdete na svátostné požehnaní nebo doma se pomodlíte litanie, při večerní modlitbě vzpomenete na Ducha Svatého a znovu ho prosíte o pomoc a ochranu, děkujete Bohu za velikou milost, že jste dětmi svaté Církve, která tuto svátost uděluje.

Za francouzské revoluce byli usmrceni vedle biskupů i mnozí kněží, chrámy zrušeny, zbořeny, znesvěceny. I Boha chtěli s trůnu sesadit. Jednoho dne i řeholní sestry z kláštera de Vendée vedli na popraviště. Šly s klidem a zpívaly: Veni Creator Spiritus! Věděly, že Duch Svatý posiluje slabé lidské srdce, věděly, že je Těšitel všech pronásledovaných a utištěných, věděly, že chrání a do nebe uvádí všechny, kteří se svěřují jeho ochraně.

*) Krásné modlitební knížky obdržíte u firmy Kropáč a Kucharský, Praha II., Spálená ul. 23.

Svěřte se i vy ochraně Ducha Svatého. Cvičte se vytrvale v lásce k Bohu a bližnímu, buďte malými apoštoly. Duch Svatý bude vaším učitelem a pomocníkem.